

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 6019200015
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:6019200015.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka, v právnej veci žalobcu: MTM-Zlieváreň s.r.o., so sídlom Lieskovská cesta 4743, 960 01 Zvolen, IČO: 36 635 529, zastúpený: Advokátska kancelária UHAL s.r.o., so sídlom Štefana Moyzesa 9877/43, 960 01 Zvolen, IČO: 47 236 655, proti žalovanému (sťažovateľ): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 102056160/2018 zo dňa 16.10.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/14/2019-184 zo dňa 14.08.2019 takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamieta.

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky priznáva žalobcovi náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Rozhodnutím Daňového úradu Banská Bystrica č. 101219246/2018 zo dňa 25.06.2018 (ďalej aj „rozhodnutie OVS I. stupňa“) došlo voči žalobcovi ako daňovému subjektu k vyrubeniu rozdielu dane v sume 126 187,43 Eur na dani z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej aj „Zákon o DPH“) za zdaňovacie obdobie február 2016.

2. Rozhodnutie OVS I. stupňa bolo na základe podaného odvolania žalobcom preskúmané žalovaným, ktorý svojim rozhodnutím č. 102056160/2018 zo dňa 16.10.2018 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“) rozhodnutie OVS I. stupňa potvrdil.

3. Orgány verejnej správy (ďalej aj „OVS“) uviedli, že u žalobcu bola vykonávaná daňová kontrola, prostredníctvom ktorej bolo preverované jeho právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za zdaňovacie obdobia január až december 2015 a január až marec 2016. V následnom vyrubovacom konaní správca dane určil žalobcovi rozdiel DPH za zdaňovacie obdobie február 2016 z dôvodu, že mu neuznal právo na odpočítanie DPH z dodávateľských faktúr od spoločnosti SIVESPOL, s. r. o. za dodanie Al zliatiny, pričom nebolo preukázané, že tovar bol skutočne dodaný práve týmto dodávateľom. V tejto súvislosti OVS uviedli, že mali pochybnosti o vierohodnosti, úplnosti a pravdivosti predložených dokladov. Dôkazné bremeno podľa OVS je na strane daňového subjektu, ktorý musí byť schopný preukázať, že dodanie tovaru bolo skutočne vykonané osobou uvádzanou na predložených faktúrach. Dokazovanie zo strany OVS slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Z tohto podľa OVS vyplýva, že ak daňový subjekt svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet DPH uznaný ako oprávnený. Ak správca dane získa oprávnené pochybnosti o tom, či bol predmetný tovar dodaný, nie je povinný dokazovať jeho nedodanie, pričom daňový subjekt musí podľa OVS preukázať uskutočnenie zdaniteľného plnenia, pokiaľ si uplatňuje nárok na odpočítanie dane.

4. Právo na odpočítanie dane vznikne podľa OVS platiteľovi vtedy, keď jeho dodávateľovi vznikne daňová povinnosť. Podmienkou uplatnenia je súčasne použitie obstaraných tovarov na účely svojho podnikania ako platiteľa dane. V tejto súvislosti OVS poukázali na § 8 ods. 1 písm. a), § 19 ods. 1 prvá a druhá veta, ods. 4; § 49 ods. 1, ods. 2 písm. a), § 51 ods. 1 písm. a) Zákona o DPH. V dôvodoch OVS poukázal okrem zásady poctivého obchodného styku na skutočnosť, že základným predpokladom pre riadne fungovanie obchodnej spoločnosti je vedomosť štatutárneho orgánu nielen o obsahu a rozsahu činností týkajúcich sa podnikania, ale aj o subjektoch, v spolupráci s ktorými tak činí. Ak takéto vedomosti štatutárnemu orgánu obchodnej spoločnosti chýbajú, tak podľa OVS ide o výkon práva na podnikanie, ktorý podľa § 264 Obchodného zákonníka nepožíva právnu ochranu. Pokiaľ by si platiteľ, resp. jeho štatutár splnil zákonnú povinnosť starostlivosti riadneho hospodára, mohol by vedieť, že plnenie zakladajúce sporné právo na odpočítanie dane nesie všetky znaky zneužívajúceho práva.

5. Podľa OVS nebolo spochybnené, že tovar bol dodaný, avšak žalobca nepreukázal a ani samotné dokazovanie zo strany OVS neodstránilo pochybnosti o tom, že tovar bol dodaný spoločnosťou SIVESPOL, s. r. o. a jeho subdodávateľom Slovakovo s. r. o. Ak aj žalobca predložil dôkazy potvrdzujúce dodanie tovaru (faktúry, zmluvy, dodacie listy a potvrdenia o kvalite a množstve), tak podľa OVS nebolo z jeho strany preukázané, že tento tovar bol dodaný práve spoločnosťou SIVESPOL, s. r. o. V prípade uplatnenia si nároku na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry podľa OVS nepostačuje iba predloženie faktúr, dodacích listov, ale žalobca musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné obchody boli reálne uskutočnené osobou, ktorá je na faktúre uvedená. Samotná existencia faktúr a ich zaúčtovanie v súlade so zásadami účtovníctva podľa OVS ešte nezakladá podmienku možnosti uplatnenia práva na odpočítanie dane z prijatých zdaniteľných dodávok (tovarov a služieb). Podľa § 49 ods. 2 Zákona o DPH môže platiteľ od dane, ktorú je povinný platiť, odpočítať len daň, ktorá je voči nemu uplatnená iným platiteľom dane v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané, a ktoré použije na účely svojho podnikania ako platiteľ. Podmienky splnenia nároku na odpočet dane podľa OVS majú spočívať nielen vo formálnej deklarácii, ale musia mať aj povahu faktu. OVS v tejto súvislosti poukázali na ustanovenie § 3 ods. 6 Daňového poriadku,

pri ktorého uplatňovaní sa berie do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane. Na právny úkon, ktorý je podľa OVS uskutočnený bez riadneho podnikateľského dôvodu alebo iného dôvodu, ktorý odráža ekonomickú realitu, a ktorého jediným účelom je obchádzanie daňovej povinnosti alebo získanie takého daňového zvýhodnenia, na ktoré by inak nebol daňový subjekt oprávnený, sa neprihliada. Dokazovanie preto nebolo podľa stanoviska OVS vedené účelovo, len došlo k prevereniu reálnosti uplatneného nároku.

II.

Konanie pred krajským súdom

a) Správna žaloba

6. Žalobca rozhodnutie žalovaného napadol správnu žalobou, ktorú dňa 04.01.2019 doručil na Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“). Žalobca k samotnému dokazovaniu uviedol, že zo strany OVS nedošlo k spárovaniu dokladov o dodávkach tovaru medzi jeho dodávateľmi a odberateľmi, čo by potvrdzovalo, že tovar musel existovať, inak by ho jeho odberatelia nemohli spracovávať. Rozhodujúcim údajom na dokladoch bolo podľa žalobcu číslo stavby, ktoré preukazuje, aký tovar, od akého dodávateľa a pre akého odberateľa bol dodaný. Z tejto skutočnosti preto podľa žalobcu vyplýva, že nemohlo ísť o fiktívne plnenie, pretože tovar musel existovať.

7. Žalobca poukázal na skutočnosť, že dokazovanie zo strany OVS bolo zjavne formálne, nevedlo k určeniu správneho rozsahu daňovej povinnosti, ale k dosiahnutiu dorubenia dane, čo žalobca považoval za nezákonné. Žalobca ďalej tvrdil, že OVS neumožnili žalobcovi preukázať skutočnosti, ktoré by mohli pre neho ako daňový subjekt pozitívnym spôsobom ovplyvniť výsledok daňovej kontrol, čím podľa žalobcu znemožnili uniesť jeho dôkazné bremeno. K dokazovaniu žalobca ďalej uviedol, že v priebehu konania boli prednostne vykonávané, resp. boli vykonávané len také dôkazy, ktoré svedčili proti nemu, čo je v rozpore so zásadami podľa Daňového poriadku. Žalobca súčasne namietol, že svedkovia neboli vypočutí na ústnom pojednávaní, kedy by sa na takomto vypočúvaní mohol zúčastniť a klásť im otázky. Rozhodnutia OVS sú podľa žalobcu nepreskúmateľné, pretože neobsahujú vysporiadanie sa s jeho návrhmi a námietkami, vrátane judikatúry, ak na ňu žalovaný poukázal, ani vyjadrenia k dôkazným návrhom a odôvodnenie, prečo im nebolo vyhovené. Nepostačuje podľa žalobcu, ak OVS vo svojich rozhodnutiach uvedú, že trvajú na svojich dôkazných zisteniach a záveroch, resp. že dokazovanie bolo vykonané v dostatočnom rozsahu.

8. Žalobca ďalej poukázal na prekročenie lehoty na trvanie daňovej kontroly, ktorú odôvodnil jej dobou od jej začiatku dňa 07.07.2016 do 16.04.2018, kedy bola daňová kontrola ukončená. Uskutočnenie daňovej kontroly v uvedenom čase považoval žalobca za prekročenie zákonných lehôt podľa § 46 ods. 10 Daňového poriadku a považoval ju za nezákonnú. Rovnakou vadou nezákonnosti podľa žalobcu trpí aj následné vyrubovacie konanie.

9. Ohľadne dodávateľa SIVESPOL, s. r. o. žalobca tvrdil, že OVS neuviedli, akými dôkazmi bolo preukázané, že žalobcovi mal byť dodávaný práve tovar, ktorý spoločnosť SIVESPOL s. r. o. nadobudla od spoločnosti MIRMAJ s. r. o., príp. ktorý nadobudla od spoločnosti SLOVAKOVO s. r. o. Túto skutočnosť považoval žalobca za veľmi dôležitú, pretože medzi dodávateľov spoločnosti SIVESPOL s. r. o. patrila napr. aj spoločnosť REMET s. r. o., ktorá je pre OVS dôveryhodnou. Ak by bolo preto podľa žalobcu napríklad preukázané, že tovar dodávaný spoločnosťou SIVESPOL s. r. o. pôvodne pochádzal od spoločnosti REMET s. r. o., nemali by OVS na čom založiť svoje pochybenia. Žalobca prijal stanovisko, že nemôže zodpovedať za činnosť subdodávateľov svojho dodávateľa a ani ich činnosť kontrolovať. Žalobca uviedol, že osoby na strane dodávateľov svojho dodávateľa nepozná a ani tieto osoby nepoznajú jeho. Preto žalobca podľa svojich vyjadrení nemohol ovplyvniť ich obchodovanie a ostatné podmienky ich podnikania a ani nemôže za tieto skutočnosti zodpovedať. Je podľa žalobcu v rozpore s princípom právneho štátu a právnej istoty, aby žalobca bol za akékoľvek pochybenia v zmluvnom vzťahu medzi svojim dodávateľom a jeho dodávateľmi sankcionovaný v podobe nepriznania nárokov vyplývajúcich zo Zákona o DPH.

10. K tvrdeniu OVS ohľadne zásady poctivého obchodného styku, kedy OVS poukázali na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu (sp. zn. 5 Sžf/97/2009, zo dňa 06.07.2010), žalobca dodal, že predmetné rozhodnutie nie je možné v jeho prípade použiť, pretože rieši odlišnú situáciu za odlišných skutkových podmienok, kedy vystavovatelia dotknutých daňových dokladov potrebných na priznanie oslobodenia od dane či nadmerného odpočtu popreli ich vystavenie. Zásada poctivého obchodného styku predstavuje výsostne súkromnoprávny inštitút, ktorý v oblasti verejného práva podľa žalobcu použiteľný nie je, keďže sa aplikuje v obchodnom vzťahu medzi dvoma subjektmi súkromného práva. Žalobca ďalej uviedol, že vo väčších obchodných spoločnostiach ani neprichádza do úvahy, aby konateľ poznal všetkých svojich odberateľov, prípadne sa s nimi osobne stretol. Rovnako nie je podľa žalobcu v obchodnej praxi bežné, aby si odberateľ overoval subdodávateľov svojho dodávateľa. Takáto povinnosť nevyplýva podľa žalobcu zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka.

11. Ohľadne judikatúry (2 Sžf 4/2009, III. ÚS 78/2001), na ktorú poukázali OVS, žalobca uviedol, že rozhodnutie Ústavného súdu SR nie je rozhodujúce, pretože ním došlo len ku odmietnutiu sťažnosti sťažovateľa. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR žalobca uviedol, že toto rozhodnutie nie je použiteľné.

12. Záverom žalobca navrhol, aby krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie OVS I. stupňa a zároveň priznal žalobe odkladný účinok.

b) Rozsudok krajského súdu

13. Krajský súd svojim rozsudkom pod sp. zn. 23S/14/2019-184 zo dňa 14.08.2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne uložil povinnosť žalovanému nahradiť žalobcovi dôvodne vynaložené trovy v plnom rozsahu. Krajský súd vo svojom odôvodnení poukázal na ustanovenie § 49 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Zákona o DPH, ku ktorým uviedol stanovisko, že z týchto nemožno vyvodit' dôkazné bremeno žalobcu na právne vzťahy týkajúce sa jeho dodávateľa, resp. jeho subdodávateľov. V tejto súvislosti ďalej poukázal na rozhodovaciu činnosť Súdneho dvora Európskej únie (C-354/03 Optigen, C-355/03 Fulcrum Electronics a C-484/03 Bond House), ktorá podľa neho konštatovala, že nárok na odpočet nemôže byť dotknutý skutočnosťou, že v reťazci dodávok je iná predchádzajúca alebo následná transakcia zaťažená daňovým podvodom, o ktorom platca nevie alebo nemôže vedieť.

14. Zo strany krajského súdu bol vyslovený záver, že ak daňový subjekt disponuje existenciou materiálneho plnenia a faktúrou s opisom druhu a ceny dodaného tovaru od určitého dodávateľa, vyčerpal vlastné dôkazné bremeno a na preukázanie opaku je potrebné, aby dôkazné bremeno znášal správca dane. OVS podľa krajského súdu pričítali žalobcovi ako daňovému subjektu existenciu dôkaznej núdze ohľadne skutočností, ktoré netvorili jeho dôkazné bremeno. Daňové orgány sú podľa krajského súdu povinné pri aplikácii vnútroštátnych právnych predpisov postupovať eurokonformným výkladom a vychádzať zo Smernice Rady č. 2006/112/ES zo dňa 28.11.2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ktorá bola podľa krajského súdu prebratá § 86 Zákona o DPH.

15. V prípade, že žalovaný vo svojom rozhodnutí uvedie, že tovar dodaný žalobcovi spoločnosťou SIVESPOL, s. r. o. nebol touto spoločnosťou nadobudnutý od spoločnosti MIRMAJ s. r. o. a zároveň žalobca túto skutočnosť namietol aj v podanom odvolaní, musí podľa krajského súdu žalovaný vo svojom rozhodnutí uviesť, prečo z dôkaznej situácie vyplýva, že nejde o deklarovaný tovar. Len samotná skutočnosť, že dodávateľ tovar nenadobudol od svojho subdodávateľa ešte jednoznačne nepreukazuje, že tovar dodaný nebol. Krajský súd označil rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné, ktoré samé o sebe bráni zaoberať sa otázkou samotného právneho posúdenia. Pre vykonanie prieskumu rozhodnutia žalovaného musí byť podľa krajského súdu z jeho obsahu zrejmé vyhodnotenie formálnych dôkazov vo svetle reálne neuskutočnených obchodov. Opis skutkového stavu nie je podľa krajského súdu vyhodnotením dôkazu. Žalovaný podľa krajského súdu nedostatočne reagoval na žalobcom navrhnuté dôkazy a súčasne nedostatočne odôvodnil svoju správnu úvahu pri hodnotení dôkazov.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného, vyjadrenie žalobcu

16. Žalovaný voči rozsudku krajského súdu podal dňa 24.09.2019 kasačnú sťažnosť (ďalej aj „sťažnosť“). Nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry je podľa žalovaného možné uplatniť si len vtedy, ak platiteľ dane sám preukáže, že zdaniteľné obchody boli uskutočnené osobou na faktúre uvedenej. Dôkazné bremeno je preto podľa žalovaného na strane daňového subjektu, pretože v daňovom konaní je povinnosťou daňového subjektu preukázať všetky tvrdené skutočnosti a správca dane tieto dôkazy len preveruje. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na ustanovenia § 24 ods. 1, § 45 ods. 2 písm. e) Daňového poriadku. Daňový subjekt podľa žalovaného by mal mať vedomosť o tom, či partner, s ktorým uzatvára obchodný vzťah, je funkčný a či riadne uskutočňuje podnikateľskú činnosť.

17. Zaúčtovanie faktúr v účtovníctve nie je podľa žalovaného dôkazom reálneho dodania tovaru a služieb dodávateľom, ktorý ich vystavil, ale iba jeho tvrdením. Ak aj má určitý doklad všetky náležitosti účtovného dokladu a je riadne zaúčtovaný v zmysle zákona o účtovníctve, nepredstavuje to ešte dôkaz, že daňový subjekt je oprávnený uplatniť si odpočítanie dane, pretože pri uplatnení práva na odpočítanie dane musí prísť podľa žalovaného k vecnému naplneniu podstaty veci - dodaniu deklarovaných zdaniteľných obchodov. Ak podľa žalovaného správca dane získa oprávnené pochybnosti o tom, či bolo zdaniteľné plnenie dodané, nie je povinný dokazovať jeho nedodanie, ale daňový subjekt musí na účely uplatnenia odpočtu dane z DPH vedieť preukázať uskutočnenie zdaniteľného plnenia osobou uvedenou v predkladaných faktúrach. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na § 19 ods. 1 Zákona o DPH, podľa ktorého daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Z tohto dôvodu ak nedôjde ku vzniku daňovej povinnosti, nemôže vzniknúť ani nárok na odpočet dane. Právo na odpočet dane vzniká v ten istý deň, ako vzniká daňová povinnosť. Žalovaný pri uvádzaní svojich argumentov súčasne poukazoval aj na rozhodovaciu činnosť najvyššieho (2 Sžfk/10/2017, 2 Sžf/4/2009), ako aj ústavného súdu (III. ÚS 78/2011).

18. Uskutočňovanie zdaniteľných plnení je ekonomická činnosť plne pod kontrolou daňového subjektu, ktorý ako platiteľ dane má možnosť si obstarat' dostatočný počet dôkazov, ktoré zabezpečia preukázateľnosť uskutočneného zdaniteľného plnenia správcovi dane. Odpočítanie dane preto podľa žalovaného nenastáva „ex lege“, ale je právom platiteľa dane.

19. Na základe uvedených skutočností preto žalovaný vo svojom sťažnostnom návrhu uviedol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie a súčasne aby mu kasačný súd priznal nárok na úplnú náhradu trov konania.

20. Podaním doručeným na krajský súd dňa 13.11.2019 sa ku sťažnosti vyjadril žalobca. Úvodom poukázal na nedostatočné odôvodnenie sťažnosti, pretože nedošlo podľa neho k správne vymedzeniu kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 2 Správneho súdneho poriadku ako aj k jej nedostatočnému zdôvodneniu. Podľa žalobcu sa žalovaný vo svojej sťažnosti v celom texte zaoberá otázkou dôkazného bremena, na ktorom ale krajský súd svoje rozhodnutie nezaložil. K prejednávanej otázke dôkazného bremena žalobca odkázal na svoje tvrdenia v žalobe. Žalobca poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného bolo zrušené pre nepreskúmateľnosť a nie pre otázku neunesenia dôkazného bremena.

21. Žalobca vo vyjadrení namietal tiež absenciu konkrétnej argumentácie žalovaného. V prípade, že ide o konkrétne námietky smerujúce ku dôvodom, pre ktoré nebol priznaný nárok na odpočet DPH, tak na tieto námietky musí dať správny orgán podľa žalobcu odpoveď. Odpoveď podľa žalobcu musí byť konkrétna, ak smeruje voči konkrétnym námietkam vzťahujúcim sa k jednotlivým, daňovými orgánmi prejednávaným kauzám.

22. Záverom žalobca dal do pozornosti skutočnosť, že spôsob zdôvodnenia v kasačnej sťažnosti v plnej miere kopíruje spôsob odôvodnenia rozhodnutia žalovaného. V návrhu na rozhodnutie žalobca uviedol, aby kasačný súd sťažnosť odmietol ako neprípustnú, alternatívne zamietol ako nedôvodnú.

IV.

Právne závery kasačného súdu

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“), na ktorý prešiel odo dňa 1. augusta 2021 výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol dovtedy príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 11 písm. h) SSP), preskúmal kasačnú sťažnosť, ktorá bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), za splnenia podmienok povinného zastúpenia podľa § 449 SSP a zároveň obsahovala zákonom stanovené náležitosti (§ 445 SSP), pričom ňou bolo napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je jej podanie prípustné (§ 439 ods. 1, ods. 2, ods. 3 SSP).

24. Po neverejnej porade senátu bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) kasačný súd dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

25. Podstatou kasačnej sťažnosti žalovaného ako sťažovateľa boli dôvody spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP). Vymedzenie sťažnostného bodu spočívalo v tom, že samotné zaúčtovanie faktúr podľa zákona o účtovníctve nie je dôkazom o práve na odpočet DPH, pričom daňový subjekt by mal mať vedomosť o tom, či partner s ktorým uzatvára obchodný vzťah je funkčný a či riadne uskutočňuje podnikateľskú činnosť, a súčasne, že dôkazné bremeno je na daňovom subjekte, pretože on má preukazovať skutočnosti významné pre správne posúdenie práva na odpočítanie dane.

26. Kasačný súd pred uvedením samotných dôvodov, na ktorých spočíva výroková časť rozsudku, preskúmal konania, ktoré boli vedené na tunajšom súde, príp. ktoré boli vedené pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, z ktorého prešiel výkon správneho súdnictva na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

27. Zo súdnych registrov bolo zistené, že konanie za účasti rovnakých účastníkov konania, o rovnakom predmete kasačnej sťažnosti (vzťahujúcom sa len k iným zdaňovacím obdobiam) ako aj v znení totožných bodov správnej žaloby, bolo predmetom rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhodol rozsudkami v konaniach napr. pod sp. zn. 8Sžfk/14/2020 zo dňa 30.09.2020, 1Sžfk/6/2020 zo dňa 23.02.2021, 1Sžfk/5/2020 zo dňa 23.02.2021, 8Sžfk/3/2020 zo dňa 25.11.2020 a 6Sžfk/3/2020 zo dňa 29.11.2021, tak, že kasačné sťažnosti žalovaného zamietol.

28. Vo všetkých týchto rozhodnutiach najvyšší súd v postavení kasačného súdu konštatoval, že len samotná skutočnosť, že dodávateľ tovar nenadobudol od svojho subdodávateľa, ešte jednoznačne nepreukazuje, že tovar (žalobcovi od dodávateľa) dodaný nebol (k tomu pozri napríklad východiská rozhodnutí C-80/11 a C-142/11, Mahagében a David; C-354/03, C-355/03 a C-484/03, Optigen a spol.). Premostenie týchto zistení nejakou uveriteľnou úvahou v preskúmanom rozhodnutí v skutku chýba.

29. Podľa § 464 ods. 2 SSP: „Ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred kasačným súdom na základe skoršej kasačnej sťažnosti podanej tým istým sťažovateľom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na svoje skoršie rozhodnutia, a ak sa v celom rozsahu stotožňuje s ich odôvodnením, ďalšie dôvody už nemusí uvádzať.“

30. Kasačný súd po preskúmaní uvedeného záveru, ktoré prevzali jednotlivé senáty kasačného súdu, postupoval podľa § 464 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, kedy sa v celom rozsahu stotožnil so závermi uvedenej rozhodovacej činnosti a preto v konkrétnostiach odkazuje na ich odôvodnenie.

31. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, trovy konania priznal. V zmysle § 175 ods. 2 SSP v spojení s dôvodovou správou k § 467 SSP (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

32. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.